

Szegedi Ítéltábla

!

Az ügy száma:

Pf.II.20.254/2020/4. szám

Kijavító végzés 7. sorszám alatt

A felperes:

felperes neve, címe

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Gally Mihály ügyvéd felperesi jogi kplő címe

Az alperes:

alperes neve, címe

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Varga István alperesi jogi kplő címe

A per tárgya:

Sérelemdíj és egyéb

Az elsőfokú bíróság neve és a fellebbezett határozat száma:

Gyulai Törvényszék, 5.P.20.112/2019/42.

A fellebbezést benyújtó fél, a fellebbezés száma:

Alperes, 5.P.20.112/2019/43.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a megfellebbezett rendelkezését **helybenhagyja**.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 31 750 (harmincegyezer-hétszázörven) Ft fellebbezési eljárási költséget, továbbá a Magyar Államnak az illetékes állami adóhatóság felhívására 80 000 (nyolcvanezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A tényállás

[1] A felperes özvegy családi állapotú, a kereset benyújtásakor 68 éves volt. Házastársa 2003-ban bekövetkezett halálát követően kb. fél évig pszichiátriai kezelés alatt állt, gyógyszert szedett. Ebben az évben rokkantnyugdíjas lett. Két felnőttkorú gyermeke van. Lányának 2007-ben unoka neve nevű unokája született.

[2] A felperes egy 240 m²-es családi házban él, a férje halála óta a háztartást egyedül vezette, gondozta a veteményes-és gyümölcsös kertet. Unokája felügyeletét rendszeresen ellátta, mozgékony, aktív életet élt. 2015-ben a lánya elvált, a fia pedig hepatitis-B fertőzést kapott, munkanélkülivé vált.

[3] A felperes a 2013-ban kezdődő gerincpanaszaira évente infúziós kezelést kapott, majd 2015. július 17-én az alperes idegsebészeti osztályán megműtötték. Panaszai kiújulása miatt 2015. augusztus 17-én ismét felvették az alperesi kórházba, ahol a bal kézfejében branült helyeztek el. Másnap lüktető fájdalmat érzett kézfejében, augusztus 19-én belázasodott, a branült 2015. augusztus 20-án távolították el a kézfejéből. A felperes bal kézfejétől a könyökig terjedően gennyes gyulladás alakult ki, amelyre 2015. augusztus 22-26.-a között az alperes téves gyógyszeres terápiát alkalmazott, majd a helyes kezelés megkezdését követően 2015. augusztus 28-án kézfejét megműtötték. 2016. november 23-án újabb beavatkozásra volt szükség, ekkor a könyökét és a tenyerét műtötték.

[4] Az alperes mulasztásával okozati összefüggésben a felperes bal kezén jelenleg is fennálló alábbi sérelmek keletkeztek: két fájdalmas kézműtét, és a műtét utáni folyamatos fájdalom; a III-as, IV-es, V-ös ujjak állandó zsibbadása; hegek a kéz hátán, tenyérnél, könyöknél; érzékeléskiesés, tapadó, izzadó ujjak, nervus ulnaris károsodása; carpalis alagút szindróma; abductio, adductio gyengülése, elmaradása; a nervus ulnaris által beidegzett kéz kisizmok működésének elmaradása.

[5] A felperes bal kezét érintő fertőzés következtében a házat és a kertet gondozni nem tudja, emellett a legalapvetőbb napi háztartási teendők ellátására sem képes, úgy is mint a mosás, főzés, takarítás, vasalás, mosogatás stb. Gyakran levert, elkeseredett, tehetetlennek érzi magát, hangulata feszült, ingadozó.

[6] A tartós fájdalom, a mozgáskorlátozottság és ezzel egyidejűleg jelentkező életvezetési problémák miatti szorongás és hangulatingadozás a 2015. évi műtét szövődményeként alakult ki. Ezt befolyásoló más életesemény traumatizáló hatása nem kimutatható. Pszichés problémáira, a támogató jellegű pszichoterápiás kezelés, szorongásoldó, hangulatjavító terápia javasolható az alapbetegségének rendszeres fizikoterápiás kezelése mellett. A testi tünetek javulása és a folyamatosan alkalmazandó terápia eredményeként fokozatos lassú javulás várható állapotában, életkorából adódóan azonban jelentős életminőségjavulásra számítani nem lehet. A pszichés állapota nem végleges, abban javulás, rosszabbodás egyaránt bekövetkezhet.

[7] A felperesnek a fertőzéssel összefüggésben 8376 Ft összegű gyógyszerkiadása merült fel.

A felperes keresete, az alperes védekezése

[8] A felperes keresetében kérte annak megállapítását, hogy az alperes a branül behelyezését és a jelentkező fájdalom jelzését követően a branül eltávolítása és cseréje elmulasztásával, a fertőzés diagnosztizálása utáni elsőként alkalmazott nem megfelelő gyógyszeres terápiával, továbbá azzal, hogy a fertőzés kezelésével kapcsolatos dokumentáció hiányos volt, megsértette a testi épséghez és az egészséghez fűződő személyiségi jogát. Kérte az alperes kötelezését 1 800 000 Ft sérelemdíj és 8376 Ft kártérítés 15 napon belül történő megfizetésére. Keresete indokaként előadta, az alperes mulasztásával okozati összefüggésben tartósan, hosszú időn keresztül és folyamatosan fennálló jelentős testi, lelki és környezeti sérelmeknek volt, illetve van kitéve. A négy éve fennálló változatlan állapotában javulás nem várható. Vagyoni kára a felmerült gyógyszerköltségekből áll, míg a sérelemdíj az őt ért sérelem nem vagyoni kompenzációja. A kereset jogalapjaként hivatkozott a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42. § (1) bekezdésére, 2:51. § (1) bekezdés a) pontjára, 2:52. § (1), (2) és (3) bekezdésére, 2:53. §-ára, a 6:142. §-ára, továbbá az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.) 77. § (3) bekezdésére.

[9] Az alperes ellenkérelmében a kereset jogalapját, a vagyoni kártérítési igényt és a sérelemdíj iránti igényt 800 000 Ft erejéig elismerte, ezt meghaladóan a kereset elutasítását kérte. Nem vitatta mulasztását a felperes gyógykezelésével, a branül környékén kialakult fertőzés és a kár közötti okozati összefüggéssel kapcsolatban. Hivatkozott ugyanakkor arra, hogy a felperes a 2015. szeptember 28-iki kontrollvizsgálaton nem jelent meg. Az eset összes körülményének mérlegelése eredményeként az igényelt sérelemdíj összegét eltúlzottnak ítélte, nem vitatva a felperes egészségromlása folytán nála előállott negatív pszichés változásokat. Kiemelte, nem értékelhető e tekintetben, hogy a felperes igénybejelentésére elutasító választ írt.

Az elsőfokú ítélet

[10] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes

[11] a) a branül behelyezését és a jelentkező fájdalom jelzését követően a branül eltávolítása és cseréje elmulasztásával;

[12] b) a fertőzés diagnosztizálása utáni elsőként alkalmazott nem megfelelő gyógyszeres terápiával,

[13] c) azzal, hogy a fertőzés kezelésével kapcsolatos dokumentáció hiányos, megsértette a felperes testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi jogát. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1 800 000 Ft sérelemdíjat, és 8376 Ft kártérítést. Az ítéletet 808 376 Ft erejéig előzetesen végrehajthatóvá nyilvánította. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 150 000 Ft perköltséget, a Gyulai Törvényszék Gazdasági Hivatala felhívására 30 689 Ft állam által előlegezett költséget, míg a 126 500 Ft eljárási illeték az állam terhéen marad.

[14] Határozata indokolásában az Eütv. 77. § (3) és 244. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakra utalással kifejtette, a felperes kezelését végző alperes eljárása során az Eütv-ben meghatározott követelményeknek nem tett eleget, amelyért a szerződésen kívül okozott kárért való felelősség szabályai szerint tartozik helytállni.

[15] A sérelemdíj összegét Ptk. 2:52. § (3) bekezdése alapján az eset összes körülményére tekintettel határozta meg, utalva arra, hogy a jogsértés tényén kívül a sérelmet szenvedett fél további hátrány bekövetkezésének bizonyítására nem köteles. Alkalmazandónak ítélte az Alkotmánybíróság 34/1992. (VI. 01.) AB határozatában kifejtetteket, amely a nem vagyoni sérelemnek az azzal arányos vagyoni szolgáltatás nyújtásával való kompenzációjáról

rendelkezik. A sérelemdíj összegét illetően figyelemmel volt a Kúria Mfv.I.11.044/2009/3., a Pfv.III.20.191/2018/7., továbbá az Mfv.I.10.418/2011/4. számú ítéletében kifejtettek. Vizsgálta az ott részletezett tényállásokat, és az elszenvedett nem vagyoni sérelemért megítélt kompenzáció összegét, és összevetve ezeket a felperest ért sérelmekkel, a kért 1 800 000 Ft összegű sérelemdíjat az általa elszenvedett hátrányokkal arányban állónak ítélte. Az összecszerűség meghatározása során figyelemmel volt a felperes életkorára, meglevő betegségére, ugyanakkor kiemelte, a megbetegedését megelőzően aktív életet élt, ellátta a háztartást, ház körüli teendőket, unokája nevelésében, gondozásában jelentősen részt vett, míg a branül körüli terület elfertőződése következtében kialakult tartós idegkárosodás miatt mozgáskorlátozottá vált, folyamatosan fájdalmai vannak, ami mindennapi életét jelentősen elnehezíti.

[16] Közömbösnek ítélte e tekintetben azt, hogy az alperes a felelősségtől elzárkózott, mert erre alapítottnak a felperesnek igénye nem volt.

A fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[17] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen előterjesztett fellebbezésében az alperes annak részbeni megváltoztatásával a terhére megállapított sérelemdíj összegének leszállítását kérte 800 000 Ft-ra. A másodfokú bíróság által gyakorolni kért felülbírálati jogkörként a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (Pp.) 369. § (3) bekezdés b) pontját jelölte meg, és kérte az elsőfokú bíróság anyagi jogszabályok szerinti mérlegelési jogkörében hozott döntésének felülmérlegelését. Hangsúlyozta, a sérelemdíj mértékét az eset egyedi körülményei figyelembevételével kell megállapítani, ahhoz nem vehetők figyelembe az elsőfokú bíróság ítéletében értékelt eseti döntések. A felperes nem indokolta meg, mire alapította a sérelemdíj iránti igényének összegét, azt nem is bizonyította. Hangsúlyozta, hogy a felperes jelenlegi pszichés állapota kompenzált, ugyanakkor nem tekinthető véglegesnek, abban javulás, illetve rosszabbodás egyaránt bekövetkezhet. A szorongásos, depressziós állapota tehát nem végleges, akár javulás is várható pszichés állapotában. A sérelemdíj összegének meghatározása során nem hagyható figyelmen kívül, hogy a felperes már 2003-ban, férje halálát követően is állt pszichiátriai kezelés alatt, pszichés zavarai kialakulásában, illetve súlyosbodásában egyéb negatív élmények is közrehatottak, így a rokkantnyugdíjazása, gerincbetegsége súlyosbodása, lányának válása, fiának hepatitisz betegsége és munkahelyének elvesztése. E körülményekről a felperes a szakértő előtt személyes meghallgatása során is nyilatkozott, így az őt ért hátránnyal az alperes által elismert összegű sérelemdíj áll arányban.

[18] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat helytállóan mérlegelve jutott arra a következtetésre, hogy a bal kézfejen kialakult fertőzés nyomán kialakult akadályozottsága a mindennapjait jelentősen elnehezíti. Az összecszerűség meghatározásakor az egyedi körülmények mérlegelése mellett helytállóan vonta értékelése körébe a hazai joggyakorlatot. Hangsúlyozta, a sérelemdíj iránti igényét részletesen indokolta, előadását az alperes nem vitatta, kizárólag annak összegét ítélte eltúlzottnak. Az elsőfokú bíróság jelenlegi pszichés állapotát vette figyelembe, egyebekben az elmeorvos szakvélemény sem tartalmaz olyan megállapítást, miszerint a pszichés állapotát a korábbi negatív élmények befolyásolnák. Pszichés tünetei kizárólag a fertőzéssel és annak szövődményeivel hozhatók okozati összefüggésbe, más életesemény traumatizáló hatása nem mutatható ki, így erre alapítottnak a sérelemdíj összege mérséklésének sincs helye.

Az ítéltábla döntésének indokai

[19] A fellebbezés alaptalan.

[20] Az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelése eredményeként teljeskörűen és helyesen állapította meg, az abból levont következtetései a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelnek, ítélete indokolásával az ítéltábla egyetért, ezért ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[21] Az alperes fellebbezésében a Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontja szerinti felülbírálati jogkör gyakorlását kérte, azaz kifogásolta az elsőfokú bíróság anyagi jogszabályok szerinti mérlegelési tevékenységét, kérte annak felülmérlegelését. Erre figyelemmel az ítéltáblának azt kellett vizsgálnia, hogy az elsőfokú bíróság a sérelemdíj összege meghatározása érdekében a rendelkezésre álló bizonyítékokat helytállóan mérlegelte-e, mérlegelési tevékenységében logikai ellentmondás, okszerűtlen következtetés levonása megállapítható-e.

[22] A fellebbezési eljárás tárgyát kizárólag annak elbírálása képezte, hogy a felperes által elszenvedett nem vagyoni sérelemmel arányban áll-e az elsőfokú bíróság által meghatározott mértékű sérelemdíj. A Ptk. a személyiségi jog megsértésekor alkalmazható jogkövetkezményként vezette be a sérelemdíjat, mint közvetett kompenzációt, illetve pénzbeli elégtételt jelentő magánjogi büntetést a korábbi nemvagyoni kártérítés jogintézménye helyett. Alapja az, hogy a nemvagyoni sérelem vagyoniilag nem kifejezhető, ezért összecszerűen nem határozható meg, következésképpen nem is lehet kiegyenlíteni, ellensúlyozása szükségképpen pénzben történik ugyan, de nem nevezhető kártérítésnek. A sérelemdíj funkciója kettős: kompenzációs szerepet tölt be a személyiségi jogsérelem tekintetében, emellett magánjogi büntetésnek tekinthető a hasonló jogsértések megelőzése céljával. A sérelemdíj mértékének megállapításához a Ptk. 2:52. § (3) bekezdése ad iránymutatást az eljáró bíróság számára, azaz a döntéshozatal során figyelemmel kell lenni az eset körülményeire, különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre gyakorolt hatására. Lényeges, a Ptk. kifejezetten kimondja, a sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire – különösen a sérelemdíjra köteles személy meghatározására és a kimentés módjára – a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni [Ptk. 2:52. § (2) bekezdés], vagyis a sérelemdíj-fizetés alóli mentesülés feltételeit a jogsértő személyre irányadó felelősségi rendszer alapján kell meghatározni.

[23] A perben az alperes nem vitatta azt, hogy a felperes a karjában elhelyezett branül környékén kialakult fertőzéssel összefüggésben milyen fizikai sérüléseket szenvedett el, a műtétek, az érzéskiesés és a mindennapos fájdalmak következtében az életvitele jelentősen elnehezült, a mindennapi teendők ellátására nehezítetten, vagy egyáltalán nem képes. Az alperes fellebbezésében kizárólag arra hivatkozott, hogy a felperes pszichés állapota nem indokolja az elsőfokú bíróság által megalapozottnak ítélt sérelemdíj összegét, pszichés állapotában egyrészt javulás várható, másrészt nem kizárólag az alperesi mulasztás folytán előálló sérelmek idézték elő, hanem abban ettől független, a felperes életében jelentkező egyéb, elsősorban a családjában felmerülő problémák hatottak közre. Sérelmezte azt is, hogy a felperes nem indokolta kellő részletességgel, mire alapítja a sérelemdíj iránti igényét.

[24] A felperes ezzel szemben mind a keresetében, mind személyes meghallgatása során részletesen kifejtette, mire alapítja a sérelemdíj iránti igényét, az ebben foglaltakat a tanúvallomások alátámasztották, a felperest ért hátrányok bekövetkeztét, az alperesi mulasztás és a felperes pszichés állapotromlása közötti okozati összefüggést a perben kirendelt igazságügyi pszichiáter szakértő véleménye is igazolta. Lényeges, hogy az alperes az elsőfokú eljárásban a felperes ezt érintő tényelődását és az azt alátámasztó bizonyítékokat nem vitatta, kizárólag a felperes által kért sérelemdíj összegét (mértékét) ítélte eltúlzottnak, emellett csak a fellebbezési eljárás során hivatkozott a felperes pszichés állapotában várható esetleges javulásra, illetve az abban közreható egyéb körülményekre. Ezen új hivatkozások

figyelembevétele a fellebbezési eljárásban a Pp. 373. §-a alapján kizárt. Megjegyzi az ítéltábla, tény, hogy a felperes a pszichiáter szakértő vizsgálata során elismerte, hogy házastársa halálát követően kb. fél évig pszichiátriai kezelésre szorult, gyógyszereket szedett, azonban a pszichiáter szakértő véleménye szerint a felperes pszichés tünetei kialakulása időben egybeesik az általa elszenvedett trauma szövődményeként kialakuló életvezetési nehézségekkel, más körülmény traumatizáló hatása azonban ezzel összefüggésben nem volt kimutatható. Következésképp sem a felperes házastársának elvesztése, sem egyéb családi problémái (lánya válása, fia hepatitis-B fertőzése, munkahelyének elvesztése) nem befolyásolták kimutatható módon a felperes pszichés állapotát, e körülményekre alapítottnak nem indokolt a sérelemdíj összegének mérséklése. Megjegyzi az ítéltábla azt is, a peres felek által nem vitatott pszichiáter szakvélemény szerint a felperes szorongásos, depressziós állapota nem tekinthető véglegesnek, abban javulás, rosszabbodás egyaránt bekövetkezhet, a változás iránya azonban szakértői módszerekkel sem jósolható meg, így a sérelemdíj mértéke meghatározásánál sem vehető figyelembe egy jövőbeli bizonytalan módosulás. Ezért az elsőfokú bíróság helytállóan vonta értékelés körébe a felperes jelenlegi fizikai és pszichés állapotát és a Ptk. 2:52 § (3) bekezdésében foglaltak alapulvételével az általa elszenvedett hátránnyal arányos mértékben határozta meg a sérelemdíj összegét.

[25] Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor hasonló tényálláson alapuló sérelemdíj megállapítása iránti perekben hozott érdemi döntéseket vizsgált és vetett össze a perbeli jogesettel, mert a kialakult joggyakorlat elemzése teszi lehetővé a helyes joggyakorlat kialakítását, annak fejlesztését. Az elsőfokú bíróság ugyanakkor figyelemmel volt a perbeli eset összes körülményére, a sérelemdíj összegét – mindezeket mérlegelve - egyediesítve határozta meg, ezért az alperes alaptalanul kérte annak leszállítását.

[26] Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes fellebbezési eljárási költségei viselésére, amelynek összegét az ítéltábla a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (5) bekezdése és 4/A. §-a, valamint a felperes által csatolt költségfelszámítás figyelembevételével határozott meg.

[27] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján illetékmentes, ezért a fellebbezés sikertelenségére figyelemmel a feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket a Pp. 101. § (1) bekezdése alapján az állam viseli.

Szeged, 2020. november 16.

Dr. Béri András sk.
a tanács elnöke

Dr. Lengyel Nóra sk.
előadó bíró

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
táblabíró

A kiadmány hitelül:
(személy neve)
tisztviselő

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.II.20.254/2020/7. szám

A felperes:

felperes neve, címe

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Gally Mihály ügyvéd felperesi jogi kplő címe

Az alperes:

alperes neve, címe

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Varga István alperesi jogi kplő címe

A per tárgya:

Sérelemdíj és egyéb

Az elsőfokú bíróság neve és a fellebbezett határozat száma:

Gyulai Törvényszék, 5.P.20.112/2019/42.

KIJAVÍTÓ VÉGZÉS

A Szegedi Ítéltábla a Pf.II.20.254/2020/4. számú ítélete rendelkező részének második bekezdését az alábbiak szerint javítja ki:

"Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 31 750 (harmincezegyezer-hétszázötven) Ft fellebbezési eljárási költséget, a feljegyzett 80 000 (nyolcvanezer) Ft fellebbezési eljárási illeték a Magyar Állam terhén marad."

A végzés ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

[28] A peres felek között sérelemdíj és egyéb követelés iránt indult perben az ítéltábla Pf.II.20.254/2020/4. szám alatt ítéletet hozott. Az ítéltábla az ítélet indokolásában a [27] bekezdés alatt rögzítette, hogy az alperes személyes illetékmentes, azonban adminisztrációs hiba folytán az ítélet rendelkező részében az alperest kötelezte a feljegyzett fellebbezési eljárási illeték megfizetésére. Minderre tekintettel az ítéltábla a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (Pp.) 352. § (1) bekezdése alapján az ítélet rendelkező részének második bekezdését a jelen végzés rendelkező részében foglaltak szerint kijavította.

[29] A kijavító végzés ellen a Pp. 352. § (4) bekezdése alapján fellebbezésnek helye nincs.

Szeged, 2020. december 16.

Dr. Béri András sk.
a tanács elnöke

Dr. Lengyel Nóra sk.
előadó bíró

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
táblabíró

A kiadmány hitelül:
(személy neve)
tisztviselő